

ICOMOS

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

CZECH NATIONAL COMMITTEE

COMITÉ NATIONAL TCHÈQUE

OTEVŘENÝ DOPIS

Vážený pan
Ing. Andrej B a b i š
předseda vlády ČR
Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

Č.j.: 149/21 Pres.

V Praze dne 14. dubna 2021

Vážený pane předsedo vlády,

Český národní komitét ICOMOS s velkým znepokojením sleduje průběh projednávání nového stavebního zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Komplexní pozměňovací návrh poslance Vašeho vládního hnutí Martina Kolovratníka, podporovaný ministryní pro místní rozvoj Klárou Dostálovou, ve své podstatě likviduje i tu výrazně okleštěnou ochranu veřejných zájmů v oblasti péče o naše kulturní dědictví, kterou obsahoval vládní návrh zákona předložený parlamentu.

Český národní komitét ICOMOS stejně tak jak řada institucí, představitelů krajů, měst a obcí i akademického prostředí, již od samého počátku přípravy zcela kategoricky odmítal prvotní návrh nového stavebního zákona zpracovaný v přímém střetu zájmu Hospodářskou komorou. Návrh, odmítnutý většinou připomínkových míst, byl posléze po složitém projednávání upravený tak, aby se eliminovaly alespoň některé jeho nejzávažnější nedostatky, které fatálně ohrožovaly naše kulturní dědictví. Zde musím zdůraznit, že opraveny byly opravdu jen ty nejkřiklavější nedostatky, a i tak byla péče o památky okleštěná až na samou dřev, a připomínky ČNK ICOMOS nebyly vypořádány.

Nyní se ale tento zcela nepřijatelný a nekvalitní návrh vrací zpět, formou jakéhosi „kvazi vládního“ návrhu poslanců a ministrů Vašeho hnutí, podporovaný poslanci KSČM a SPD. Věcně okleštěný a zcela deformovaný návrh již nebude podléhat ani posouzení Legislativní radou vlády, ani neprojde standardním připomínkovým řízením, které by odhalilo ty zásadní nedostatky, které byly předmětem masivní veřejné kritiky v předchozím období přípravy. Je zjevné, že takto nemůže vzniknout nic jiného než legislativní zmetek.

Zcela se ztotožňujeme s velmi kritickým postojem ministra kultury Lubomíra Zaorálka, který pronesl na závěr druhého čtení stavebního zákona v Poslanecké sněmovně: „Je alarmující, že i to minimum, které bylo pro ochranu kulturního dědictví dohodnuto v mezirezortním připomínkovém řízení, nám nyní nenávratně mizí před očima“.

Znovu konstatujeme, že pokud nebudou stanoviska orgánů státní památkové péče závazná a to i v ochranných pásmech, nastane ničení památek. Pokud dojde k integraci rozhodování o památkové péči do stavebních úřadů, bude docházet k devastaci prostředí s památkovými hodnotami. Pokud se stát vzdá ochrany veřejných zájmů v územním plánování, budou nevratně poškozována naše historická města. Pokud budou rozhodnutí týkající se památek vydávána automaticky, nastane ničení kulturního prostředí, navíc se tím otevře nebývalý prostor pro korupci.

Považujeme za svoji povinnost Vám připomenout, že Česká republika je vázána mezinárodními smlouvami, které jsou součástí našeho právního řádu, mimo jiné Úmluvou o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (Sbírka zákonů č. 159/1991 Sb.). V článku 5 Úmluvy se smluvní stát zavazuje za účelem zajištění účinných a aktuálních opatření na ochranu, zachování a prezentování kulturního a přírodního dědictví usilovat o přijetí všeobecné politiky zaměřené na posílení úlohy kulturního a přírodního dědictví v životě společnosti a začlenění ochrany tohoto dědictví do komplexních plánovacích programů. Musíme bohužel konstatovat, že nyní projednávaná podoba stavebního zákona směřuje přesně opačným směrem.

Společná reaktivní monitorovací mise Centra světového dědictví UNESCO a rady ICOMOS ve své zprávě ze srpna 2019 vyzvala smluvní stát, Českou republiku, aby bylo Centrum světového dědictví informováno o vypracování návrhů na reformu stavebního zákona v souvislosti s potenciálními dopady na správu památek kulturního dědictví (kapitola 5.1.2 Zprávy, doporučení D 01). Nepochybně tím bylo myšleno, že Centrum světového dědictví má být informováno před tím, než budou jakékoliv návrhy přijaty Parlamentem České republiky. A nemáme žádné informace o tom, že by Česká republika informovala Centrum světového dědictví o návrzích poslanců a ministrů Vašeho hnutí, které nepochybně zásadním způsobem oslabí ochranu kulturního dědictví v naší zemi.

Vážený pane předsedo vlády,

v reakci na naše obavy o dopady připravované stavební legislativy, jste nás dopisem z března 2019 ujistil o vědomí významu kulturního dědictví a památek včetně jejich ochrany. Dovoluji si Vás proto požádat, aby, jste z titulu své vládní funkce, i z titulu funkce předsedy vládního hnutí ANO, zamezil přijetí výše uvedených legislativních návrhů, které jsou v příkrém rozporu s Vaším prohlášením i zájmy České republiky na ochranu jejího kulturního dědictví.

Děkuji Vám za porozumění

S úctou

Prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Girsá
prezident ČNK ICOMOS